

Ἀξιότιμε Κύριε Ἐκδότα,

Μὴ δυνηθεῖσα, ἔνεκα ἄλλων ἔργασιών, νὰ ἀποπερατώσω, τὴν ἣν ὑπεσχέθην, φιλολογικὴν διατριβήν, ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ προσθέσω καὶ γὰρ στήλην τινὰ ἐν τῇ «Ποικίλη Στοιχῶν ἀναδιφῶσα τὸ πτωχὸν χαρτοφυλάκιόν μου εὔρον τὸ ἐγκλειστον διήγημα, ὅπερ ὡς ἱστορικόν, πιστεύω ὅτι δύνανται νὰ κινήσῃ κατὰ τι τὸ ἐνδιαφέρον.

ΗΥΡΚΑΙΑ ΕΝ ΘΑΛΑΣΣῃ,

σπέραν τινὰ τοῦ θέρους, τοῦ ἔτους 1871 ἡ Θαλαμηπόλος μοι ἐνεχείρισεν ἐπιστόλιον τῆς παιδικῆς μου φίλης Ἀλίκης Ρ..., περιέχον ὡς ἐξῆς.

«Φιλτάτη, ἀπεφασίσαμεν μετὰ τοῦ συζύγου μου νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὴν ἐκδρομὴν, »
»περὶ ἧς γράς σοι ὠμίλου νὰ κάμωμεν δηλ. καὶ ἡμεῖς τὸν γῦρον »
»τῆς Πελοποννήσου. Τὸ πᾶν προμηνύεται εὐχάριστον, ἀλλ' οὐχὶ »
»δι' ἐμὲ, ἂν δὲν συναριθμηθῆς μεθ' ἡμῶν. Ὁ σύζυγός μου θὰ ἔλθῃ »
»τὴν πρῶταν τῆς αὐρίου ἵνα προτείνῃ τοῦτο εἰς τοὺς γονεῖς σου. Εἶνε »
»τόσον εὐγλωττος! θὰ ἰδῆς. . . αὐτὸς ἔπεισε καὶ τοὺς ἰδικούς μου »
»γονεῖς, οἵτινες πρῶτην φοράν ἐπὶ ζωῆς των στέργουν νὰ μὲ χω- »
»ρισθῶσι δι' ὀκτώ ἡμέρας.»

Ἄγαπῶ τὴν θάλασσαν καὶ ἡ εἶδησις αὕτη μὲ εὐχαρίστησεν, δὲν ἠδυνάμην ὅμως νὰ ἀφεθῶ εἰς τὴν χαρὰν μου, ἐφ' ὅσον ἠγνόουν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ κ. Ρ... Ἄλλ' ἡ Ἀλίκη εἶχε δίκαιον, ὁ σύζυγός της εἶχε τόσῃν πειθῶ εἰς τοὺς λόγους, ὥστε ἡ σφρακατάθεσις τῆς οἰκογενείας μου μοι ἐδόθη τὴν ἀκόλου-

θον δὲ ἡμέραν περὶ τὴν δείλην τῆς 20ῆς Ἰουνίου ἐπιβιβαζόμεθα τῆς «Ἐυνομίας», ἥτις ἐθεωρεῖτο καὶ δίκαιως ἡ βασιλὶς τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας.

Τὸ ἀτμόπλοιο ἐμελλε νὰ ἄρῃ τὴν ἄγκυράν του τὴν πρωΐαν. Οἱ γονεῖς τῆς νέας μου φίλης, συνοδεύσαντες ἡμᾶς μέχρις αὐτοῦ, μᾶς ἀπεχαιρέτισαν εὐχόμενοι διασκέδασιν καλὴν καὶ κατασπαζόμενοι τὸ δακρύβροχον πρόσωπον τῆς θυγατρὸς των.

— Ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἔκραξεν ἡ Ἀλίκη κρεμαμμένη ἀπὸ τοῦ χείλους τοῦ πλοίου.

— Κατευόδιον, κατευόδιον, ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι διὰ πνιγηρᾶς ἐκ τῶν δακρύων φωνῆς.

Ἡ Ἀλίκη ἔμεινε στιγμὰς τινὰς ἐν τῇ αὐτῇ στάσει, θεωροῦσα τὴν λέμβον ἀπερχομένην, εἶτα, ὅταν δὲν ἐφαίνετο πλέον, στραφείσα πρὸς τὸν σύζυγόν της

— Φοβοῦμαι, τῷ λέγει, μὴ ἐν τῷ ἐγωῖσμῷ ἡμῶν ἐλυπήσαμεν τοὺς καλοὺς καὶ προσφιλεῖς ἐκείνους γονεῖς. Ἄν ἐξηρχόμεθα . . .

— Ἄλλ' εἶσαι παιδίον ἀγαπητὴ μου Ἀλίκη, μία ἑβδομάς παρέρχεται τόσον ταχέως! τῇ εἶπεν ἐκεῖνος, διὰ τόνου τρυφερᾶς ἐπιπλήξεως καὶ θωπεύων τὴν πλουσίαν καστανὴν, βοστρυχώδη τῆς κόμην.

— Ναί ἔχεις δίκαιον, φίλε μου, εἶμαι τῶνόντι παιδίον καὶ μεδιάσασα μεδίαιμα ἐλθίας θνητῆς, ἔκλινε μετὰ χάριτος τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ συζύγου αὐτῆς καταλείπουσα τὴν χεῖρα της ἐντὸς τῶν ἰδικῶν του.

Ἡ Ἀλίκη δὲν ἦτο ὠραία, ὡς Φορναρίνα ἡ Μαργαρίτα, ἀλλ' ἡ λεπτότης τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου της, τὸ ἐντελὲς ὠιδὲς αὐτοῦ, τὸ χρεῖον καὶ λεπτοφυὲς ἀνάστημά της περιβαλλόμενον ἐντὸς λευκῆς καὶ ἀπλουστάτης ἐσθῆτος, ἡ μετριόφρων καὶ πλήρης ἀγνότητος ἑκφρασις τοῦ ὕλου αὐτῆς ἀτόμου, τῇ ἔδιδον ἰδανικὴν τινα καλλονὴν, ἣν ἠδύναντο νὰ φθονήσωσι καὶ αἱ μάλλον ὠραῖαι.

Ὁ σύζυγός της, τέκνον τῆς μεσημβρίας, δὲν ἦτον ἥττον αὐτῆς ἐράσμιος. Ἀμφότεροι δὲ ἐν οἷα εὕρισκοντο στάσει ἀπετέλουν σύμπλεγμα ἄξιον καλλιτέχνου.

Ἡ Ἀλίκη ἦτο μονογενὴς θυγάτηρ τῆς οἰκογενείας Μι... μεθ' ἧς

συνεδεόμεθα δι' ἀρχαιοτάτης φιλίας. Ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λίκνου, ἡ μοῖρα τῆ ἔδωκε πᾶν ὅ, τι ὑπισχνῆται εὐτυχῆ τὸν βίον. Ἀμεμπτον ὄνομα, πλούτη, στοργῇ μέχρι λατρείας τῶν γονέων αὐτῆς, οὐδὲν τῆ ἔλειπεν· αἱ δὲ μάλλον εὐτυχεῖς διαθέσεις ψυχῆς μετὰ φροντίδος καλλιεργηθείσης καὶ ἀνατροφή ἐπιμεμελημένη τὴν θρησκείαν ἔχουσα βάσιν, ἦν οὐντο ὅπως τῆ προετοιμάσῃσι γελόεν τὸ μέλλον. Τοσοῦτον δὲ καλῶς ὠφελήθη ἐκ τῶν μαθημάτων καὶ τοῦ παραδείγματος τῆς ἀξιοσεβάστου οἰκογενείας αὐτῆς, ὥστε παιδίον, εἶχεν ἰσχὺν τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἀκλονήτου σταθερότητος τῶν μαρτύρων.

Οἶμοι! τὸ θάρρος τοῦτο ἔμελλεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ ὑποστῆ σκληροτάτην δοκιμασίαν. Δεκαεπταέτις μόλις ἦτο πρὸ μηνὸς ἡ σύζυγος ἐκλεκτοῦ τῆς καρδίας τῆς, νέου φέροντος ἐν τῆ ψυχῇ αὐτοῦ πᾶν γενναῖον καὶ ὑψηλὸν αἶσθημα, ἐν δὲ τῷ εὐρῷ μετώπῳ, ἐν ᾧ εὐγενεῖς διαλογισμοὶ ἐκυμαίνοντο, τὴν σφραγίδα ἐκείνην τοῦ καλλιτέχνου ποιητοῦ, ἣν ἡ μοῖρα ἐπιτίθησι τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτῆς, ὅπως τοὺς διακρίνει ἀπὸ τοῦ ὄχλου.

Ἐν ἀποστάσει αὐτῶν τινὶ εὐρισκομένη, ἐθεώρουν μετὰ συγκινήσεως τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ζεῦγος, πλῆρες νεότητος, ἔρωτος καὶ ἐλπίδων μέλλοντος ῥοδινοῦ, ὅτε ἕτερον θέαμα ἄλλοίας καταπληκτικῆς καλλονῆς προσέβαλε τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Ὁ ἥλιος ἐντελῶς δὲν εἶχε δύσει, ἀλλὰ κρυπτόμενος ὀπισθεν τῶν τῶν νεφῶν ἔβαφεν αὐτὰ διὰ τῶν ἐκλεκτοτέρων αὐτοῦ ἀποχρώσεων· νιφάδες δὲ τινε; χρυσαί, ἀποσπώμεναι ἐκ τῶν πυρπολουμένων ἐκειῶν νεφῶν ἐκυμαίνοντο ἐν γραφικαῖς περιστροφαῖς ἀνά τὸ αἴθριον κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ δῶμα.

Ἡ σκηνὴ ἐπὶ τῆς γῆς δὲν ἦτον ὀλιγώτερον θελκτικῆ.

Τὸ γλυκὺ τῆς δύσεως λυκόφωι, φωτίζον τὰ ὕψη τοῦ αἰθέρος, ἐχρωμάτιζεν ἠδέως καὶ τὰς πέριξ σκιάς.

Ἡ θάλασσα, ἥτις ἐφαίνετο ἀνερχομένη μέχρι τοῦ ὀρίζοντος, ἐξηπλοῦτο ὡς μαγικὸν κάτοπτρον, ἐν ᾧ ἐνοπτρίζετο ὁ οὐρανός. Ἀγέλαι· λάρων ἔψαυον τὰ ὕδατα διὰ τῶν πτερύγων των, τὰ δὲ ἐρυθρὰ καὶ λευκὰ ἰστίαι τῶν ἀλιέων ἐκοιλῶντο ἐπὶ τοῦ κύματος ὡς ἄλλα τυχοδιωκτικὰ καὶ τολμηρὰ πτηνὰ.

Ὁ πτωχὸς ἄλιεὺς ἐν τῇ λέμβῳ του, ἄνευ ἄλλου τινὸς στηρίγματος, ἢ τοῦ θάρρους καὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἐμπιστοσύνης του, εἶνε πολλὰκις τοσοῦτον ποιητικὸς ὅσον αὐτὴ ἡ ναῦς τῶν Ἀργοναυτῶν.

Τὸ μεγαλεῖον, ἢ ἐπιβάλλουσα μελαγχολία τῆς εἰκόνας ἐκείνης, εἶχε καταλάβει ἀνεπαισθήτως τὴν καρδίαν μου καὶ ἤμην διατεθημένη εἰς δάκρυα.

Κατὰ τὰς δραπέτιδας ταύτας στιγμὰς τῆς ἐκστάσεως, ἡ ψυχὴ μόνη μετὰ τοῦ Θεοῦ εὐρισκομένη διατελεῖ γονυκλινὴς πρὸς Αὐτοῦ, οἶανδὴποτε στάσιν καὶ ἀνέχη τὸ σῶμα.

Τῆς ἀρρήτου ἐκείνης καταστάσεως τῆς ψυχῆς μου μὲ ἀπέσπασεν ἡ φαιδρὰ τῆς Ἀλίκης φωνή.

— Διατί λοιπὸν δὲν χαράσσεις ἐπὶ τοῦ λευκώματό· σου, ἢ δὲν ψάλλεις διὰ τινος ὕμνου τὴν μαγικὴν αὐτὴν εἰκόνα, ἥτις τοσοῦτον σὲ κάμνει νὰ βεμβάζῃς; μοὶ ἔλεγε χωροῦσα πρὸς με, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς καὶ τινος γηραιοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ Ῥωσικοῦ ναυτικοῦ, τοῦ κυρίου St . . . ἐπιβαίνοντος τοῦ πλοίου πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἡμετέρου ναυστάθμου.

— Ἡ δεσποινὶς εἶνε ζωγράφος, εἶνε ποιητὴς; ἠρώτησεν οὗτος, ἀφοῦ ἐγένοντο αἱ ἀναγκαῖαι παρουσιάσεις, εἰς ἀρκοῦντως καθεστὰν Ἑλληνικὴν, μαρτυροῦσαν ὅτι δὲν ἔβλεπε τὸ πρῶτον τὰ παράλιά μας.

— ὦ ! ποσῶς κύριε, ἔσπευσα νὰ ἀποκριθῶ. Δυστυχῶς ἀγνοῶ τὰς ἰποχρώσεις ἐκείνας τοῦ λόγου τὰς πραγματούσας τὴν διανοίαν, οὐδὲ κέκτημαι τὴν δύναμιν τῆς μαγικῆς γραφίδος τῆς ζωογονούσης τὴν θάωνην. Ἀγαπῶ ὅμως τὴν ποίησιν, τῶν πραγμάτων, καὶ ἀρκοῦμαι νὰ ονειροπωλῶ ἐν σιγῇ, ὅτε εὐρίσκομαι πρὸ τοιοῦτων εἰκόνων· ἡ δὲ θάλασσα μοὶ φαίνεται, ὡς ἐν τῶν μᾶλλον μυστηριωδεστέρων, καὶ τῶν μᾶλλον ἐπιβλητικωτέρων θεαμάτων τῆς φύσεως.

— Προσθέσατε δεσποινὶς καὶ ὡς ἐν τῶν ἥκιστα μονοτόνων, εἶπεν ὁ κ. Ρ. . ., ὅστις ἐπὶ μακρὸν περιηγηθεὶς, ἐθεωρεῖτο ὁ εἷς τῶν ῥιψοκινδυνεστέρων θαλασσοπόρων. Ἡ ἀχανὴς αὐτῆς ἔκτασις ἀλλάσσει φυσιογνωμίαν ἀνὰ πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν τοῦ ἔτους. Καὶ ἐκάστη φάσις της παρέχει ἴδιον θέληγ-

τρον. Ἡ ἀγρία ὀργή τοῦ Ὀκεανοῦ ἐμποεῖ καταπληκτικὸν μεγαλειῶν, ἀλλὰ καὶ ὅτε βρέμεται ἄνευ μανίας καὶ τὸ κύμα του βαίνει ἄνευ ἀφροῦ, ἢ φρίσσει ὑπὸ λεπτῆς αὔρας, προσφέρει καὶ τότε εἰκόνας θαυμασίας.

— Ὡ! πόσον εὐτυχεῖς εἶνε οἱ περιηγηθέντες τὴν γῆν, εἶπον, πόσον θαυμάσια θὰ ᾔνε αἱ δυσμαὶ τοῦ ἡλίου ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τῶν τροπικῶν.

— Αἱ δυσμαὶ αὗται εἶνε τὸ μεγαλοπρεπέστατον θέαμα, οὐτινος ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἀπολαύσῃ. Προσεῖπεν ὁ κ. Ρ. . . Ἐν πυρίνω Ὀκεανῷ ὑπὸ πύρινον οὐρανὸν, λάμπουσι καὶ θαμβοῦσι τὴν ὄρασιν αἱ ποικίλαι περιοχαὶ τῶν νεφῶν, φαινόμεναι ὑπὸ τὰ φανταστικώτερα σχήματα· τίς δύναται νὰ ζωγραφῆσῃ μίαν τούτων; πᾶσαι αἱ περιγραφαὶ εἶνε ἀσθενεῖς καὶ ἀτελεῖς. Αἱ εἰκόνας αὗται τοῦ Ὀκεανοῦ δὲν περιγράφονται, ἔχουσιν ἀλλοίαν εὐγλωττίαν θεώμεναι μόνον.

— Πάντες οἱ ποιηταὶ ἠγάπησαν τὴν θάλασσαν, εἶπεν ὁ Ῥώσος ἀξιωματικὸς, ὅστις ἐσταυρωμένος ἔχων τὰς χεῖρας, ἤκουεν ἐν σιωπῇ τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ κ. Ρ. . . Πάντες, ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου τοῦ ζωγραφούντος τοσοῦτον θαυμασίως τὸν θόρυβον τῶν κυμάτων, μέχρι τῶν ὄνειροπόλων ποιητῶν τῶν ἡμερῶν ἡμῶν. Καὶ ὄντως, ὅποια ἔμπνευσις ὠραιότερα τῶν κυμάτων τοῦ Ὀκεανοῦ, τῆς θαυμασίας ταύτης εἰκόνας, ἣν ἡ χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἠδυνήθη νὰ βεβηλώσῃ! Ἄλλ' ὅπως ἀπολαύσῃ τις τῶν θαυμασιῶν τούτων ἀπαιτεῖται μεγάλη γενναϊότης.

— Ὁ ἄνθρωπος συνειθίζει εὐκόλως εἰς τοὺς κινδύνους, τὰς στερήσεις καὶ τὴν ταλαιπωρίαν. Μετὰ δύο τρικυμίας δὲν φοβεῖται τις τὴν τρίτην, εἶπεν ὁ κ. Ρ. . .

— Ναὶ· ἀλλ' ὅταν ἐν τῇ πρώτῃ εὗρῃ τὸν θάνατον; Αἱ περιγραφαὶ τῶν θαλασσοπόρων βρίθουσιν ὀλεθριωτάτων ἐπεισοδίων καὶ ναυαγίων φοβερῶν, ἅτινα ἂν αἱ κυρεῖαι ἐγνώριζον, ἤθελον ἀπολέσει πᾶσαν ἐπιθυμίαν περιηγήσεων, προσέθηκεν ὁ ναυτικός.

— Ἄλλὰ τοῦτο εἶνε ἀπιστία πρὸς τὸ ὕψος βασιλείῶν σας, τῶ εἶπον γελῶτα. Πῶς; ὁμοῖς ὑπήκοος τῆς θαλάσσης ὀμιλεῖτε τοσοῦτον ἀποθαρρυντικῶς πρὸς πτωχοῦς ἀπογαίους ἐπιθυμοῦντας

νά γνωρισθῶσι μετὰ τῆς μεγάλης ταύτης ὁδοῦ τῆς συνενούσης τοὺς λαούς;

— Εἶνε ἀληθὲς δεσποινίς μοι ἀπήντησε, κλίνων ἑλαφρῶς τὴν κεφαλὴν, ἐπιθυμῶ νὰ μετριάσω τὸν πόθον ὑμῶν πρὸς τοιαύτας γνωρημίας.

Ἡ θάλασσα, ἡ μεγάλη αὕτη ὁδὸς ὡς τὴν ἀποκαλεῖτε, εἶνε συγχρόνως καὶ τὸ στάδιον ἐν ᾧ διεπράχθησαν, ἐν ᾧ διαπράττονται ἐν ἐκάστη ἡμέρᾳ φοβεραὶ σκηναί. Βλέπετε τὸν μικρὸν ἐκαῖνον φάρον, ὅστις μὲ τὸν κυκλώπιον ὀφθαλμὸν του ἐπισκοπεῖ τὸν λιμένα; καὶ ὅστις ἀγρυπνῶν ἐπὶ τῶν κινδυνωδῶν παραλίῳ σώζει τὰ ἀποπλανηθέντα πλοῖα; Αἶ! δὲν δύναμαι νὰ ἐμβλέψω αὐτῷ καὶ νὰ μὴ ἀναλογισθῶ πόνους κινδύνους διατρέχει ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ ἀστάτῳ αὐτῇ θαλάσσῃ. Ἐπὶ μόνῃ τῇ θέᾳ του, τρικυμῖαι, θαλάσσαις περιπέτειαι, εὐχαὶ ἐκφωνούμεναι ἐν ἡμῶν θυέλλῃς, οἰμογαὶ τῶν ἀπορφανισθειῶν μητέρων, ἀπελπισίαι τῶν συζύγων, κραυγαὶ τοῦ κινδύνου, ναυάγια, πάντα ταῦτα διέρχονται μοι διὰ τῆς φαντασίας μου.

— Προτιμῶ νὰ ἴδω τὰ θαυμάσια τοῦ ὠκεανοῦ σας ἐν τοῖς βιβλίοις, εἶπεν ἡ Ἀλίχη μετ' ἑλαφρᾶς συγκινήσεως.

— Καὶ θὰ κάμητε ἄριστα κυρία. Ὑπάρχουσι θαλάσσια δράματα, ἅτινα οὐδὲ ἡ θαρραλαιωτέρα φαντασία δύναται νὰ ἐπινοήσῃ καὶ ἐν ταῖς περιπαθεστέραις αὐτῆς συνθέσειν ἑξηκολούθησε λέγων ἐκαῖνος, διὰ φωνῆς βραδείας καὶ ἐπισήμου, ὡς ἂν ἀνάμνησις τις φοικαλαία τὸν ἀπησχόλει.

Εἶ καὶ ἀγαπῶ νὰ βλέπω τὴν οἴησιν τοῦ ἀνθρώπου τεταπηνομένην πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν στοιχείων τῆς Δημιουργίας, μυστηριώδης τις τρόμος μὲ κατέλαβεν, ἀκούουσαν τὸν Ῥῶσσον ἀξιωματικόν. Ἄλλ' ὁ σύζυγος τῆς Ἀλίχης εὐθύμως τῷ εἶπεν.

— Ἐπιτρέπεται ἀγαπητὲ νὰ σᾶς ἀποκριθῶ διὰ τινος στίχου, ἐνὸς τῶν μεγάλων ποιητῶν ἡμῶν.

— Ἀκούω εἶπεν ὁ Ῥῶσσος.

Ὅταν εἶνε πεπρωμένος,
Εἰς τὸν οὐρανὸν γραμμένος,

Τοῦ ἀνθρώπου, ὁ χαμὸς,
 Ὅ,τι κάμη, ἀποθνήσκει,
 Τὸν κρημνὸν παντοῦ εὐρίσκει,
 Καὶ ὁ θάνατος αὐτὸς
 Στὸ κρεβάτι του τὸν φθάνει,
 Ὡσὰν βδέλλα τὸν βυζάνει,
 Καὶ τὸν θάπτει μοναχός.

ὁ Σουτζος λέγει, καὶ συμφωνῶ πληρέστατα μὲ αὐτόν.

— Δηλαδή; . . .

— Δηλαδή πρεσβεύω ὅτι δύναταί τις νὰ διαπλεύσῃ, ὡς ἐγὼ δις τὸν ὠκεανὸν χωρὶς οἱ σίφωνα; νὰ περιδινήσωσιν αὐτὸν ἐν τῷ ἀέρι, χωρὶς ἢ τρόπισ τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου νὰ προσκρούσῃ πρὸς ὕφαλον, ἢ νὰ καταποντισθῇ ὑπὸ τῶν βραζόντων ρευμάτων ἐν τινὶ θυέλλῃ, τοῦ εὐφρόμως καλουμένου Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ δύνανται ἐπίσης νὰ γίνῃ θῦμα ἐκρηγνυομένου ἐν μέσῳ λιμένος κεραυνοῦ.

— Fatalité! εἶπεν ὁ ξένος ἀξιωματικὸς, κινῶν τὴν κεφαλὴν ἰδοῦ ἢ μεγάλη λέξις πάντων τῶν ἀνατολικῶν λαῶν. Ὅχι, φίλε μου ἐγὼ δὲν πιστεύω εἰς τὴν Εἰμαρμένην τόσον, ὅσον εἰς τὴν φρόνησιν καὶ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἐπιστήμη προέλαβε τοὺς κινδύνους τοῦ κεραυνοῦ καὶ εἰς μόνην τὴν φρόνησιν ἐναπόκειται νὰ ἀποφύγῃ τις τοὺς τυχαίους, ὡς εἰς τὴν θέλησιν νὰ πολεμῇ αὐτοὺς ἐπερχομένους.

Ἡ συνδιάλεξις ἐλάμβανεν οὕτω στροφὴν ἥμιστα εὐθυμον, ὅταν ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου διῆλθε πρὸ ἡμῶν.

— Ἡ Ἀλίκη, ἥτις ἐφαίνετο ἐπιθυμοῦσα νὰ αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν συνδιαλεγομένων,

— Ἐλθετε λοιπὸν πλοίαρχε Ρ... τῷ ἐφώνησεν, εἰς ἐπικουρίαν δύο πτωχῶν πλασμάτων, ἅτινα πρὸ μιᾶς ὥρας δὲν ἀκούουσιν ἀλλ' ἢ περὶ ὠκεανοῦ, καὶ δυστυχημάτων θαλασσίων.

Οἱ ἄνδρες ἐγέλων, ὁ δὲ πλοίαρχος πλησιάζων ἡμᾶς

— Μὴ φοβεῖσθε μηδὲν τούτων κυρίαί μου· εἶπε μειδιῶν ὁ περὶ πλους τῆς Πελοποννήσου δὲν δμοιάζει πρὸς ὑπερωκεάνειον θαλασσοπορείαν· ἄλλως τε, ἐξηκολούθησε πάντοτε μειδιῶν, ἢ «Εὐνομία» εἶνε στερεὸν πλοῖον καὶ δὲν φοβεῖται τὴν μανίαν τῶν κυ-

μάτων, τὸ δὲ σκάφος αὐτῆς εἰς δύο διαιρούμενον, τοιαύτην ἔχει κατασκευὴν, ὥστε ἂν ἡ μία τῶν διαιρέσεων ὑποστῇ βλάβην, καὶ εἰσρεύσῃ ἡ θάλασσα, ἡ δευτέρα δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐν ἀφοβίᾳ τὸν πλοῦντης.

— Λησμονεῖτε πλοῖαρχε νὰ προσθέσητε, προσεῖπεν εὐγενῶς ὁ κ. St. ὅτι ἡ ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἔποψιν τοῦ καλλίστου τῶν κυβερνητῶν, γενομένη, ἐκτελεῖται τοσοῦτον καλῶς, ὥστε οὐδὲν τυχαῖον δύναται νὰ φοβηθῶσιν αἱ κυρίαι.

Ὁ κυβερνήτης προσέκλινεν εἰς τὴν περιποίησιν τοῦ ξένου ἀξιωματικοῦ, καὶ ἐμακρύνθη ἀφοῦ ἔμεινε μετ' ἡμῶν στιγμὰς τινάς. Ἐμείναμεν ἔτι ἐπὶ μακρὸν ὁμιλοῦντες περὶ διαφόρων, ἡ δὲ νύξ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐπῆλθε, μία τῶν ὥραιοτέρων νυκτῶν τοῦ Ἰουνίου, ἀστερόεσσα, φωτοσκόλος, καθ' ἧς ὁ ἥλιος καίτοι ἐγκαταλίπων τὴν γῆν φαίνεται ὡς ἂν ἀφῆν ὀλίγον τῆς λάμψεώς του. Ἡ νυκτερινὴ αὖρα διέχευε τὴν δρόσον της. Ἡ σελήνη ὑψοῦτο ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος ὥραία ἐν τῇ μελαγχολίᾳ της, γλυκεῖα ἐν τῇ ὠχρότητί της, τὰ δὲ σπινθηροβολοῦντα ἐν τῷ θεσπεσίῳ φέγγει της κύματα προστριβόμενα ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου, ἐχύνοντο εἰς ἀφρώδεις χειμάρους.

Ἡ εἰκὼν ἀλλάξασα μορφήν ἐξηκολούθη νὰ ᾔνε μαγευτικὴ καὶ οὐδεὶς ἐπεθύμει νὰ στερηθῇ ταύτης· ἄλλως τε αἱ διηγήσεις τῶν κυρίων, εἴτινες τοσαῦτα εἰδότες κατεκίλουν τὰς ἀκοὰς ἡμῶν διὰ τῶν θησαυρῶν τῶν γνώσεών των, εἶχον ἐκδιώξει ἀπὸ τῆς Ἀλίκης καὶ ἐμοῦ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ὕπνου. Ὀφείλομεν ἐν τούτοις νὰ ἀποχωρήσωμεν καὶ μίαν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἡ ἄνευ ἀναπαύσεως κίνησις τῆς θαλάσσης, ὁ αἰώνιος ἐκεῖνος στεναγμὸς τῶν κυμάτων, ἐτάραττε μόνον τὴν γενικὴν σιγὴν.

.....

Αἱ πρῶται λάμψεις τῆς αὐγῆς δὲν εἶχον εἰσέτι διαλύσει τὰ σκότη ὅτε ἠγέρθη ἐκ τοῦ θορύβου τῶν προσερχομένων ἐπιβατῶν καὶ ρίψασα πρῶινόν τι ἔνδυμα ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Αἱ λέμβοι ἐπολιόρκουν τὸ σκάφος καὶ ἀθρόοι ἀνῆρχοντο τὴν ἀπότομον κλίμακα αὐτοῦ οἱ ταξειδιῶται.

Ὁ ἐξάδελφός μου Π. . . ὅστις ἔμελλε νὰ ἦνε τῆς συνοδείας ἡμῶν ἦτο ἐκ τῶν πρώτων. Πολλοὶ δὲ τῶν κυρίων συνοδεύοντο ὑπὸ τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, καθότι ὁ διάπλους οὗτος ἦτο διὰ τοὺς πλείστους τερπνὴ τις περιδιάβασις.

Ὁ κ. Μ. . . ἔδιδε τὸν βραχίονα πρὸς περικαλλεστάτην γυναῖκα, κινούσαν τὸν θαυμασμόν.

Δὲν θέλω τὴν περιγράψει· ὑπάρχουσιν ὄντα, ἅτινα ἡ ἀνάλυσις φοβεῖται νὰ ἐγγίση, . . . Ἡ ὄλως ἀξιοπρεπὴς χάρις αὐτῆς, αἱ καθαρὰὶ γραμμαὶ τοῦ ἀκτινοβολοῦντος προσώπου της, τὸ ποδῆρες; ἑλληνικὸν ἔνδυμά της, ὅπερ οὐδεμίᾳ ἀσχημίᾳ γελοίου συρμοῦ ἐβεβήλου, τὸ μεγαλοπρεπὲς, ὡς βασιλίσης ἀνάστημα, τὴν καθίστων θαυμασίαν.

Ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔβλεπεν ζῶσαν καρυάτιδα. Ἦτο ὠραία, καλλονῆς ἀξιολατρεύτου . . . τελειότης δὲ τις ἐσωτερικῆ, ἐφαίνετο ἀντανακλωμένη ἐν τοῖς λόγοις της, ἐν τῇ φωνῇ της ἐν τῷ μελαγχολικῷ μειδιάματί της, ἐν τῷ σκεπτικῷ καὶ συνάμα εὐπροσηγῶρῳ βλέμματί της.

— Ποία λοιπὸν εἶνε ἡ γυνὴ αὕτη; ἠρώτουν οἱ τὸ πρῶτον βλέποντες αὐτήν.

— Πῶς δὲν τὴν γνωρίζετε! εἶνε ἡ δεσποινὴς Φωτεινὴ Μ. . . .

— Καὶ ὁ συνοδεύων αὐτήν;

— Ἀδελφός της, ἢ μάλλον σύζυγος τῆς ἀδελφῆς της.

— Θὰ κάμη τὸν γυῖρον;

— Ὁχι, πρὸ ὀλίγου μοὶ ἔλεγον ὅτι ἐξέρχονται εἰς Αἴγιαν.

— ὦ! τί κρίμα. Μόνον βλέπων τις αὐτήν, εἶνε εὐτυχής.

Καὶ ὄντως· ἤρκει ἡ θεὰ της, ὅπως λησμονήσῃ τις πρὸς στιγμὴν τὰ πάντα, ὡς ἐνώπιον ἀριστουργήματος εὐρισκόμενος.

Ἄλλὰ φεῦ! ἦτο καὶ αὕτη ῥόδον, ὅπερ πρῶταν μόνον ἔμελλε νὰ ζήσῃ. . . Ὁ, τι ἡ Εἰμαρμένη τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐσεβάσθη νὰ κάμη, νόσος ἀνίατος ἐπετραπή νὰ τὸ κάμη εἰς Ἀθήνας μετ' ὀλίγον, καὶ ἡ θεία ἐκείνη γυνὴ δὲν ὑπάρχει πλέον! . . .

Ἐν τούτοις, ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως ἦλθε, καὶ ἡ «Εὐνομία» ἀνέπεμψεν εἰς τὸ κενὸν τὸν πρῶτον μέλανα καπνὸν της, ἐγκλείουσα ἐν τοῖς σπλάγχνοις αὐτῆς διακοσίους περίπου ἐπιβάτας, τοὺς πλείστους ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς κοινωνίας.

Ἡ πρώτη φροντίς τοῦ θαλασσοποροῦντος μετὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πραγμάτων αὐτοῦ, εἶνε νὰ συνδέσῃ γνωριμίας μετὰ τῶν συνοδοιπόρων.

Λέγουσιν, ὅτι ἡ ζωὴ εἶνε ταξείδιον. Δύναται τις, ἀντιστρέφων τὴν σύγκρισιν νὰ εἴπῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀληθείας ὅτι ταξείδιόν τι εἶνε αὐτὴ ἡ ζωὴ ἐν σμικρῷ. Τὸ πρῶτον, οἱ πάντες φαίνονται φαιδροὶ, πλήρεις ἐμπιστοσύνης ἀξιεράστου πρὸς ἀλλήλους, διότι ὁ εἷς δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς τέρψιν τοῦ ἄλλου· συντρῶγουσι, συμβαδίζουσι, συνομιλοῦσι περὶ παντὸς μετ' ἐνδιαφέροντος· εἶτα αἱ χίμεραι ἵπτανται μία πρὸς μίαν, ὁ σκοπὸς πλησιάζει, αἱ δὲ προσπάθειαι, ἃς κατέβαλον ὅπως φανῶσιν ὑπὸ μορφὴν ἀρεστῆν, ψυχραίνονται, οἱ δεσμοὶ διαλύονται καὶ ἡ ἀδιαφορία ἀναλαμβάνουσα τὰ δίκαιά της ἀντικαθιστᾷ τὰς σχέσεις ἐκεῖνας, αἵτινες, πρὸς στιγμὴν ὑπῆρξαν τοσοῦτον θερμαί. "Ὅταν δὲ ὁ διάπλους ἐγγίσῃ τὸ τέλος του, ἕκαστος εἰσέρχεται εἰς τὰς ἕξεις τοῦ καθημέραν βίου· μὴ ἔχων πλέον ἀνάγκην τοῦ γείτονός του, τὸν ἀποχαιρετίζει μὲν προσκλίνων τὴν κεφαλὴν, καὶ μίαν ἡμέραν ὕστερον ἂν συναντήσῃ αὐτὸν καθ' ὁδὸν, δὲν τὸν ἀναγνωρίζει πλέον. Τοιαύτη τύχη βεβαίως ἀνέμενε τὰς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς «Εὐνομίας» προανακρουομένας σχέσεις, ἂν ἐδίδετο καιρὸς νὰ συνδεθῶσι τοιαῦται.

Ἐφήμεροι χαρὰι τῆς ζωῆς, φοβερὰ τοῦ θανάτου μυστήρια!

Πόσους εὐτυχεῖς ἠρίθμει ὁ διάπλους ἐκεῖνος! διὰ πόσους, αἱ ἡδοναί, αἱ συμφωνίαι, οἱ κόσμοι ἦσαν τὰ μόνα ὄνειρα! καὶ πόσοι δὲν ἐπέπρωτο νὰ ἴδωσι τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐκεῖνου, ὅστις ἐχρῶσωνεν ἤδη διὰ τῶν ἀκτίνων του τὰς μαρτυρικὰς κεφαλὰς των, καὶ οὔτινος τὴν ἀνατολὴν τόσον φαιδρῶς ἐχαιρέτισαν! Οὐδεμία τῶν ἀφροντίδων ἐκεῖνων καρδιῶν συνεταράττετο ὑπὸ τῆς σκέψεως, ὅτι παρὰ τὰς χαρωπὰς ἐκεῖνας ὥρας, ἄλλαι πένθιμοι ἐντὸς μικροῦ ἔμελλον νὰ σημάνωσι δι' αὐτήν. Οὐδενὸς ἡ ψυχὴ προησθάνετο ὅτι ἡ θάλασσα ἐκεῖνη, ἧς ἐφίλου τὰ γαλανὰ κύματα διὰ τῶν ὀμμάτων των, ἀπίστω φερομένη, τοῖς προητοιμάζε τάφους ἐν τοῖς σπλάγχχνοις της!

Ὄμοι! ἡ ζωὴ παράδοξον σύνολον ἀγαθῶν καὶ δυστυχημάτων,

ὁμοιάζει πρὸς ζατρίκιον, ἐνῶ τὸ λευκὸν τετράγωνον κεῖται πάντοτε μεταξύ τῶν μελαίνων καὶ ἐν ᾧ μοιραίως συνεχῶς ἐπικρατεῖ τὸ χρῶμα τοῦ πένθους.

Ὡς οἱ ἄνθρωποι, ἀμέριμνον τὸ φέρον αὐτοῦς σκάφος, ἐχώρει μεγαλοπρεπῶς πρὸς τὴν θάλασσαν σχίζον τὰ κύματα διὰ τῆς χαλκίνης τρόπιδος τοῦ ἀταράχως.

«Τὸ πᾶν προμηνύεται εὐχάριστον» μοὶ εἶχε γράψει ἡ ὠραία μου δύσμοιρος φίλη ὄντως, τὸ πᾶν ἔβαινε κατ' εὐχὴν.

Ὁ καιρὸς εὐδίας, ἡ θάλασσα γαληνιαία, καὶ ἡ παιδρότης ζωηροτάτη μεταξύ τῶν ἐπιβατῶν. Συνωμιλοῦμεν μετὰ τῆς Ἀλίκης παρὰ τὸ πηδάλιον, προσπαθοῦσαι νὰ λάβωμεν μαθήματα τινὰ περὶ τοῦ χειρισμοῦ αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ γέροντος πηδαλιούχου, ὅτε δ κ. Ρ. . . μετὰ τοῦ Ῥώσσου ἀξιωματικοῦ ἤλθον πρὸς ἡμᾶς.

Εἶχομεν φθάσει εἰς Πόρον ἐνῶ εὐτυχῶς πολλοὶ ἔμελλον νὰ ἀποβιθασθῶσιν.

— Adieu madame, adieu mademoiselle, εἶπεν ἡμῖν ὁ ἡμέτερος φίλος, διὰ τῆς τραχείας αὐτοῦ φωνῆς τῆς εἰθισμένης εἰς τὸ διατάττειν.

— Νὰ εἴσθε ἔτοιμοι, ὅπως σᾶς παραλάβωμεν ἐν τῇ ἐπιστροφῇ ἡμῶν, τῷ λέγει ἡ Ἀλίκη. Ἀγαπῶ πολὺ τὴν συναναστροφὴν σας ἀλλὰ, σᾶς παρακαλῶ μὴ διηγηθῆτε πλέον κινδύνους. Εἰξεύρετε ; τὴν νύκτα ὄνειρευόμην τρικυμίας.

— Λυποῦμαι πολὺ, ἀκριβὴ μου κυρία, ὅτι ὑπῆρξα ἀφορμὴ νὰ φοβηθῆτε καθ' ὕπνον ἀπήντησεν οὗτος. Τῇ ἀληθείᾳ, ἤμην ὀλίγον ἀνόητος ὁμιλῶν οὕτω ἐνώπιον κυριῶν, ἀλλ' ἰδοὺ τιμωροῦμαι ἤδη, καθότι ἐπιστρέφων εἰς Ἀθήνας, θὰ ἐπιστρέψω ἄνευ τῆς ἀξιεράστου συναναστροφῆς ὑμῶν, διότι τὸ δρομολόγιόν σας, εἶνε νὰ κάμητε τὸν γῦρον.

— ὦ ! ἔχετε δίκαιον κύριε, τῷ εἶπε τότε γελῶσα ἡ Ἀλίκη, ἐλησμόνησα ἤδη ὅτι δὲν μέλλομεν ἐπιστρέφοντες νὰ διέλθωμεν διὰ τῶν αὐτῶν μερῶν.

Au revoir λοιπὸν εἰς Ἀθήνας.

— Au revoir, mes dames. Au revoir.

Ἀποχαιρετίσασαι αὐτὸν, ἠκολουθήσαμεν τὸν ἐξάδελφόν μου

καὶ τὸν κ. Ρ. ., οἵτινες μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ κώδων τοῦ προγεύματος εἶχε σημάνει.

Εἶχε σημάνει προσέτι καὶ ἡ ὥρα τῶν ὑπὸ τῆς μοίρας ὀρισθέντων θυμάτων!

Ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς πρώτης θέσεως τράπεζα εὐπρεπῶς διακεκοσμημένη ἀνέμενε πεντήκοντα περίπου συνδαιτημόνας. Μεταξὺ τούτων ὑπῆρχε νέος τις, ὅστις νεωστὶ ἐλθὼν ἐκ Παρισίων, ἔνθα ἐπὶ μακρὸν διέτριψε πρὸς οἰκοδομὴν περιουσίας, ἔσπευδεν ἤδη σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ νὰ εὔρη καὶ τὴν εὐτυχίαν παρὰ τῇ ἀναμενούσῃ αὐτὸν μνηστῇ.

Δυστυχῆ νέε! γὰς λαμπάδας τοῦ σοῦ ὑμεναίου, ταινίαι μέλαιναι ἔμελλον νὰ κοσμήσωσιν!

Ἄφθονον ἦτο τὸ γεῦμα, καὶ γενικὴ ἡ εὐθυμία. Ὁ πλοίαρχος εἰς τὴν θέσιν τῆς τιμῆς καθήμενος προσεμειδία πρὸς τοὺς ξένους αὐτοῦ, ὧν οἱ πλείστοι ἦσαν νέοι φαιδροὶ καὶ φιλοσκώμονες.

— O gioventù primavera della vita! εἶπε μεσηλιξ τις ὡς εἰ ζηλεύων τὴν ἰλαρότητα ἐκείνων, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ συμμερισθῇ.

— Εἰς ὑγείαν λοιπὸν τῆς νεότητος, ἀπήντησε πληρῶν τὸ ποτήριόν του καὶ ὑψῶν αὐτὸ, ὁ νεαρὸς υἱὸς τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἐταιρίας τῶν ἀτμοπλοίων.

Ἡ πρόποσις ἐχαιρετίσθη ὑπὸ πάντων.

Φρικώδης εἰρωνεία!

Ἐχαιρετίζομεν τὴν ζωὴν καθήμενοι ἐπὶ τοῦ χαίνοντος ἡμῖν τάφου! Τὴν ἐσχάτην ἡμῶν ὥραν προσεδεχόμεθα διὰ διθυράμβων.

Ἡ μοῖρα θέλουσα πολλάκις, ἀκαίρως τὸν δριμύνην αὐτῆς θερίστην νὰ ἀποστείλῃ, γελαστὰ θέλει τῶν θυμάτων τὰ χεῖλη καὶ ἄλυπον τὸ θέρος των νὰ δρέψῃ.

Τὸ γεῦμα ἔληξεν αἰσιῶς μετὰ τῆς αὐτῆς φαιδρότητος, καὶ μικρὸν ὕστερον οἱ πλείστοι τῶν συνδαιτημόνων ἀπεχώρουν.

Παρακαλέσαμεν τότε τὴν Ἀλίκη νὰ τραγωδίῃ κανὲν τῶν ἀσμάτων ἐκείνων δι' ὧν κατεγοήτευε τὴν ἀκοὴν ἡμῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς, καὶ ἐκείνη μετὰ τῆς ἀφελοῦς αὐτῆς χάριτος καὶ προθυμίας, ἐκάθισεν εὐθὺς πρὸ τοῦ κυμβάλου καὶ ἤρξατο ψάλλουσα σιγανῇ τῇ φωνῇ.

Ἄλλ' εἶτε ἡ τύχη, εἶτε ἀνάμνησίς τις τῶν ἀγαπητῶν αὐτῆς γονέων, τὴν ὄθησε νὰ ἐκλέξῃ ἄσμα πλήρες μελαγχολίας, ὅπερ ἐνοούμενον πρὸς τοὺς λυπηροὺς φθόγγους τοῦ ὄργάνου καὶ τὸν ὑπόκωφον μυκηθμὸν τῶν κυμάτων, ἀπετέλει ἀρμονίαν γλυκυτάτην μὲν ἀλλὰ πένθιμον, ὡς ἐμβατήριον θανάτου. Παρὰ τὴν θύραν ἰστάμενος μὲ χεῖρας ἐσταυρωμένας τὴν ἤκουεν ὁ σύζυγός της συγκινημένος καὶ ἀλλοφροσῶν.

— Ἄλλὰ διατί τόσον κατηφῆς φίλε μου, τῷ λέγει ἐκείνη ἐγειρομένη ἀποτόμως, καὶ πόθεν τὸ δάκρυ τοῦτο, ὅπερ ματαιῶς προσπαθεῖς νὰ μοι κρύψῃς;

Ἐμειδίασε θλιβερῶς οὗτος καὶ ἀποφεύγων νὰ ἀποκριθῇ ἀμέσως εἰς τὴν ἐρώτησίν της, τὴν καθησύχασεν ἀλλάσσων ὀμιλίαν, εἶτα συνεβούλευσεν ἡμᾶς νὰ κατακλιθῶμεν ὀλίγον.

— Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ κοιμηθῶ τῷ εἶπεν ἡ Ἀλίκη, φοβοῦμαι μὴ ὄνειρευθῶ πάλιν ἀπαίσιόν τι.

— Ἐλθέ ἀγαπητῆ μου, θὰ ὀμιλήσωμεν περὶ τῆς εὐτυχίας σου, καὶ τοῦτο εἶνε ὄνειρον, ὅπερ δὲν σὲ τρομάζει πιστεύω τῇ εἶπον γελωσα, θέλουσα νὰ ἐκδιώξω τῆς καρδίας μου τὴν ἀόριστον συγκίνησιν, ἧς τὸ ἄσμη αὐτῆς ἦτο πρόξενος.

Μὲ ἠσπᾶσθη περιχαρῶς τότε, ἐψιθύρισε λέξεις τινὰς εἰς τὸ οὖς τοῦ συζύγου αὐτῆς, οὗτινος τὸ πρόσωπον ἐφωτίσθη ἐν τῷ ἅμα ὑπὸ ἀκτίνος χαρᾶς, καὶ μετὰ τῆς συνήθους αὐτῇ ζωνηρότητος ἔλαβε τὸν βραχίονά μου, καὶ μὲ ἔσυρε πρὸς τὴν συνεχῆ αἴθουσαν τῶν κυριῶν, στρέφουσα ἐπανειλημμένως τὴν κεφαλὴν καὶ προσμειδιῶσα τῷ ἑαυτῆς συζύγῳ, ὅστις μᾶς ἠκολούθει, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ ἀποχωρισθῇ αὐτῆς.

Εἶθε! εἶθε νὰ μὴ ἀπεχωρίζοντο!

— Ὅχι, αὐτοῦ, μᾶς εἶπεν ἰδὼν ἡμᾶς ἐτοιμοὺς νὰ ἀναπαυθῶμεν ἐπὶ τῶν ἀνακλίντρων τῆς μικρᾶς αἰθούσης τῶν κυριῶν δὲν εἴσθε καλὰ ἐδῶ, θέλουσι σᾶς ἀνησυχεῖ, εἰσέλθετε κάλλιον εἰς τὸν κιτῶνά σας.

— Ἄ! αὐτὸ δὲν γίνεται, τῷ εἶπεν ἡ Ἀλίκη. Προτιμῶ νὰ μὲ ἀνησυχήσωσιν ἢ νὰ κατακλιθῶ ἐπὶ τῆς στενῆς ἐκείνης αἰώρας, ἧτις πολὺ ὀλίγον διαφέρει φυλακῆς. Θὰ μείνωμεν ἐδῶ. Ὑπαγε φίλε

μου και μὴ ἀνησύχει δι' ἡμᾶς, ἐκτὸς ἂν θέλης νὰ μείνης μεθ' ἡμῶν.

— Ἐπεθύμουν πολὺ τρώντι νὰ ἔμενον, ἀλλ' ἐπιθυμῶ προσέτι νὰ ἀναπαυθῆς ὀλίγον. Χθὲς ἠγρυπνήσαμεν πολὺ καὶ τοῦτο δύναται νὰ σὲ βλάβῃ μικρά μου, εἶπε μετὰ μητρικῆς ὄλως μερίμνης καὶ ἀσπασθεις αὐτὴν μᾶς ἀφῆκε μόνας. Μᾶς ἀφῆκε!... δώσας τῇ λατρευομένη συζύγῳ τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν! τὸν τελευταῖον! Δὲν ἐπέπρωτο πλέον νὰ τὴν ἐπανίδῃ ἐπὶ τῆς γῆς.

— Μεθ' ἐνὸς τετάρτου συνδιάλεξιν ἐν ἧ ἡ πτωχὴ νέα προσεπάθη νὰ μοὶ ἀπεικονίσῃ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ παρόντος, τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος, ἀπεκοιμήθη προφέρουσα τὸ ὄνομα τοῦ ἔραστοῦ αὐτῆς συζύγου.

— Μὴ δυναμένη καλῶς νὰ ἀναπαυθῶ ἐν ἧ εὐρισκόμην θέσει, ἀκολουθήσασα τὴν συμβουλὴν τοῦ κ. Ρ. . . εἰσῆλθον ἐν τῷ θαλαμίσκῳ, ἐν ᾧ κυρία τις ἄλλη ἐκοιμάτο ἤδη.

Ἐπεκοιμήθην ἀμέριμος. Ἡ τελευταία μετὰ τῆς Ἀλίκης συνδιάλεξις ἀπέλειψεν ἀπὸ τῆς ψυχῆς μου τὸ νέφρς ἐκεῖνο τῆς μελαγχολίας, ὅπερ πρὸς στιγμὴν τὴν ἐσκίασεν.

Ἐπεκοιμήθην ἀμέριμος, ὄνειροπάλῳσα τὰς ὥραιας Καλάμας, τὴν ἀγαπητὴν μου πατρίδα, μετὰ τὴν ποιητικὴν ἀμυδρὴν ἀκτὴν τῆς, τοὺς μυροδόλους πορτοκαλεῶνάς τῆς, τὰ ὑψηλὰ κωδωνοστάσια τῆς, ἅτινα μετὰ τοσοῦτους χρόνους ἔμελλον νὰ ἐπανίδω. Ὁνειροπάλου . . . καὶ τὰ ὄνειρα ἀπέβαινον γλυκύτερα, ἐφ' ὅσον ἡ φαντασία μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀπαλλασσομένη τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων ἐνήργει μόνῃ ἐπὶ τῆς ψυχῆς μου, ὅτε κρότος ὡς ἐκατὸν ὀμοῦ τηλεβόλων καὶ τριγμὸς φοβερός, ὡς ὅταν τοῦ σεισμοῦ ὁ δαίμων συντρίβει τὰ ὄρη εἰς τοὺς σπασμούς του καὶ τὰ φλογερά σπλάγχνα του σφενδονίζει πρὸς τὸν φρίττοντα οὐρανόν, μετὰ ἀφύπνησαν. Συγχρόνως συντρίμματα τοῦ πλοίου μετὰ κατεπλάκωσαν. Ἀνετινάχθην περὶτρομος καὶ ἀπολελιθωμένη μὴ δυναμένη δὲ εἰσέτι οὐδὲν νὰ ἀντιληφθῶ, ἐνόμισα πρὸς στιγμὴν ἑαυτὴν ἔρμαιον φοβεροῦ ἐφιάλτου. Ἐν τούτοις αὐτομάτως πῶς ἐζήτουν νὰ ἐξέλθω, ἀλλ' οὔτε διέκρινον διέξοδον τινὰ οὐδὲ νομίζω ὅτι ὑπῆρχε τοιαύτη. Τὰ πάντα ἐφαίνοντο καταστραφέντα. Σκότος βαθύ μετὰ περιέβαλεν, ὁσμὴ δὲ βαρεῖα πυρίτιδος κω-

λυούσης τὴν ἀναπνοὴν, καὶ θερμότης φλογερὰ μὲ διεφώτισαν περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου.

* Ἐκρηξις ἐγένετο εἶπον, ἀλλὰ ποῦ; διατί! οὐδένα ἔβλεπον ἵνα ἐρωτήσω.

Τὰ ξύλα ἔτριζον, ὁ μόλυβδος ἀνελύετο, καὶ ἡ θύρα τοῦ τάφου, ἐν ᾧ ζῶσα ὀλίγου δεῖν ἐνεταφιαζόμεν, κατέπεσε.

Προσεπάθησα νὰ φωνάξω ἀλλ' ἡ φωνὴδὲν ἐξήρχετο τοῦ στήθους μου. Εἶμαι λοιπὸν καταδικασμένη νὰ ἀποθάνω τοσοῦτον νέα τὸν φρικώδη καὶ ἀπαίσιον θάνατον τοῦ πυρός;

' Ἀλλ' ἴσως τὸ πᾶν δὲν ἀπώλετο, διελογίσθη, καὶ διέβην τὴν καταφλεγόμενην ἐκείνην θύραν . . . τὸ πεπυρακτωμένον ἐκεῖνος κατῶφλιον . . .

Εὐρέθην τότε ἐν μέσῳ ἐρειπίων. Πίπτουσα δὲ καὶ ἀνωρθομένη ἀκαταπαύστως, τυπτομένη ὑπὸ τῶν διαλυομένων τμημάτων καὶ τῶν σκευῶν τοῦ πλοίου, ἅτινα παταγωδῶς κατέπιπτον τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, τὴν κόμην ἔχουσα ἡμικεκαυμένη καὶ τὸ βλέμμα ἀπλανές ὡς παράφρων κατορθῶ νὰ προχωρήσω ὀλίγον πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πλοίου.

' Ἀλλὰ τότε γλῶσσαι φλογερὰὶ ὡς ἀναμένουσαι καὶ ἕτερον ὄμμα μὲ κυκλοῦσιν. Ἀναμέσον δὲ τῆς ἀπαισίας λάμψεως τοῦ βρέμοντος πυρός διακρίνω ὅτι τὸ ἔδαφος ἐκαίετο, καὶ ὅτι σὺν αὐτῷ ἐβυθίζομεν πρὸς τὸν πυθμένα τοῦ πλοίου.

' Ἀπελπισία!

Τὸ πνεῦμα ἐν τούτοις ἔζη ἐν ἐμοὶ ἔτι, καὶ τοῦτο μὲ ὀπλίξει διόσσης δυνάμεως πίστις στερεὰ πρὸς τὴν θεῖαν πρόνοιαν δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ.

Πάλῃ τότε φρικώδης, μεταξὺ τοῦ φοβεροτέρου τῶν στοιχείων καὶ ἀσθενεστάτου πλάσματος ἄρχεται. Ἐκεῖνο χωρεῖ ὀλονὲν πρὸς μεζητὸν, τὸ λυσσαλαῖον, νὰ μὲ καταβροχθίσῃ, καὶ ἐγὼ τρέχω . . ., τρέχω ὡς τρελλή ἐπὶ τῶν ἐρειπίων ἐν ἐναντίᾳ αὐτοῦ διευθύνει.

' Ὁ ἀγὼν εἶνε ἀγὼν τοῦ ἰσχυροῦ πρὸς τὸ ἀδύνατον, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερτάτου ὄντος, ὅπερ τὰ νεκρωθέντα μου χεῖλη δὲν δύναται τὸ ἀρθρώσουν, ἀλλ' ὅπερ ἡ ψυχὴ δὲν παύει ἰσχυρομένη, μὲ διαφυλάττει κατὰ τοῦ δαίμονος ἐκείνου τῆς κολά-

σεως, ὅστις μὲ εὐλαβῆται ὡς εἰ φρίττων νὰ ἐγγίση ψυχὴν, ἥτις ὡς μόνον ὄπλον φέρει τὸ Ἅγιον ὄνομα τοῦ Κυρίου του.

ἈΨνης, ἐν μιᾷ ἀστραπῇ λάμψεως, οἱ ὀφθαλμοί μου διακρίνουσιν, ὦ! φρικὴ! . . . διακρίνουσι τὸ ὠραῖον ἄβρον τῆς φίλης ἀδελφῆς μου σῶμα ἐκτάδην κείμενον, τὸν δὲ φλογερὸν Σατάν ἐπισκοποῦντα τὴν λείαν του.

Πρὸ τῆς θέας ταύτης λησμονῶ πάντα κίνδυνον καὶ σύρομαι πρὸς αὐτήν. Τὴν καλῶ διὰ τοῦ ὀνόματός της καὶ θέτουσα τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ στήθους μου προσπαθῶ νὰ τῇ μεταδόσω μέρος τῆς ἐκλιπούσης μου ζωῆς.

— Εἶσαι σύ ; μοὶ λέγει διὰ θνησκούσης φωνῆς.

— Ναί! θάρρος, θάρρος ἀκριβή μου Ἀλίκη, τῇ ἀπαντῶ διὰ σιγαλῆς φωνῆς· διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀνοίξω τὰ χεῖλη χωρὶς νὰ καταπίω τὴν δηλητηριώδη ἀτμοσφαῖραν, ἥτις εἰσῆρχετο ἐν ἐμοὶ δι' ὄλων τῶν πόρων τοῦ σώματός μου.

— Ὅποιον φρικῶδες ὄνειρον! μὲ εἶπε τότε χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς· ἀλλ' ὁ σύζυγός μου ποῦ εἶνε, διατὶ δὲν ἔρχεται εἰς βοήθειαν ;

Καὶ διὰ δυνάμεως, ἣν δὲν προσεδάκουν ἀπὸ τὰ νεκροθέντα αὐτῆς μέλη, μὲ ἐνηγκαλίζεται σρικτά!

Οὔτε ὁ σύζυγός της, οὔτε ἄλλος τις ἐφαίνετο, ἀλλ' ἀντὶ πάσης ἀρωγῆς, δεύτερος τριγμὸς ἀκούεται ἄνωθεν καὶ αἱ φλόγες διαδίδονται λάθραι.

Τὸ σῶμα τῆς Ἀλίκης σπαίρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ μου, ψυχρὸς ἰδρὼς περιρρέει τὸ μέτωπόν μου καὶ δάκρυ χύνεται ἀπὸ τῶν στυγνῶν μου δμμάτων.

— Φιλτάτη ἀδελφὴ, τῇ ψιθυρίζω, Ἀλίκη, μόνη μου φίλη, ἀνοίξον τοὺς ὀφθαλμούς . . . Ἀλίκη πρέπει νὰ ζήσης διὰ τὸν σύζυγόν σου, διὰ τοὺς γέροντας γονεῖς σου . . . θάρρος, θάρρος Ἀλίκη. Ἀλλοίμονον ! ἡ φωνή μου δὲν ἀντηχεῖ πλέον ἐν τῇ ψυχῇ της· πένθιμον μειδίαμα διαστέλλει μόνον τὰ χεῖλη της, τὰ χεῖλη ἐκεῖνα, ἅτινα πρὸ μικροῦ ἔτι ὠμίλουν περὶ τοσοῦτων χρυσῶν ὀνείρων . . .

Ἀπέθανεν ; ἔσθεσεν ἡ λαμπὰς τῆς ζωῆς ἐν ὑπάρξει τοσοῦτον ἀνθηρᾶ ἐντὸς οὔτω βραχέως χρόνου ;

ὦ! ναί! τὸ ἄνθος τὸ εὐώδες δὲν ἔχει πλέον ἄρωμα, ἢ πνοὴ
τῆς καταγιγίδος· τὸ συνέτριψεν!

Ἐνγηκαλίσθη τὸ ἄπνουν σῶμα, καὶ ἔπεσα σχεδὸν ἀναίσθητος
παρ' αὐτῷ.

Καὶ τὸ παμφλάζον ὕδωρ ἔρρεεν ὑπὸ τὸ σῶμά μου καὶ ἡ λάβα
ὄλονεν ἐχώρει. . .

Ἄλλὰ τότε τὸ διαταραχθὲν λογικόν μου ἀναζωοπυρεῖται ἐν τῇ
ἀναπολήσει τῶν γονέων . . . τῶν ἀδελφῶν μου. Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ
εἰκὼν μαύρη παρίσταται ἐν τῇ φαντασίᾳ μου, ἡ εἰκὼν τῆς ἀπελ-
πισίας . . . τοῦ πένθους τοῦ οἴκου μου.

Μελανὰ χρώματα καὶ καίουσαι λαμπάδες καὶ λιθάνου ὁσμὴ
προσβάλλουσι τὰς αἰσθήσεις μου· ἀνοίγω τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ βλέπω
τὰ ἐνδύματα τῆς μάρτυρος φίλης καὶ τὰ ἐμὰ ἀναδύοντα φλόγας.
Τὸ αἷμα παγώνει εἰς τὰς φλέβας μου· ἀνακτῆσασα ὅμως ἄπαξ τὴν
ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος, δὲν προοῦμαι· θέλω νὰ ζήσω ἐκφωνῶν.
Ἐπίστηθι δύναμις! ἐλθὲ εἰς βοήθειαν τοῦ ἀσθενοῦς πλάσματος.

Καὶ διὰ θάρρους ἀνωτέρου ἐαυτῆς σχίζω καὶ ῥίπτω μακρὰν
τὰ καίόμενα ἐνδύματα ἡμῶν· σὺρω μετὰ μεγίστου κόπου τὸ πᾶν-
τοτε ἀναίσθητον σῶμα τῆς Ἀλίκης ἐκ τοῦ μέρους ἔνθα εὕρισκε-
το, καὶ ζητῶ μετὰ φρενώλους ἀπελπισίας ἐν τῇ ἀβύσσῳ τῆς κο-
λάσεως ἐκείνης, ὅπῃν τινα ὕπως ἐξέλθω εἰς τὸ φῶς, ἔστω καὶ εἰς
τὴν θάλασσαν ἂν ἔμελλον νὰ ῥιφθῶ.

Ἄλλὰ τὸ πᾶν περὶ ἐμὲ σκότος καὶ φλόγες· καὶ ὅμως τὸ θάρρος
δὲν μὲ ἐγκαταλίπει, ἀντιμετωπῶ τὸν θάνατον μετὰ δέους, ἀλλὰ
καὶ μετὰ τῆς θελήσεως νὰ τῷ διαφιλονεικήσω μέχρις ἐσχάτων
τὸ θῶμά του.

Τὸ εἰδεχθὲς πρόσωπόν του καταπλεῖττον τὴν ψυχὴν μου τῇ δι-
δει συγχρόνως καὶ νέας δυνάμεις.

Ἄλλ' οἶμοι! ἡ πάλῃ ἦτο πάντοτε ἄνισος· καὶ ἂν ἡ ψυχὴ
διέμενε θαρραλέα, ἡ ἀσθενὴς σὰρξ ἤρξατο ὑποχωροῦσα ὑπὸ τὴν
πίεσιν τῆς παγεράς χειρός του. Τὰ γόνατα κάμπτονται, πυκνὸς
πέπλος πίπτει πρὸ τῶν ὀμμάτων μου, τὸ φῶς ἐκλείπει καὶ ἡ σκο-
τοδίνη ἐπέρχεται.

Τετέλεσται!

Ἄποθνήσκω ἐξ ἀσφυξίας πρὶν γίνω παρανάλωμα τῶν φλογῶν διανοήθην.

Ἄλλὰ καθ' ἣν στιγμήν ἐξέπνεεν οὕτω πάσα ἐλπίς ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ἡ Θεία Ἀντίληψις ἐπελάβετο ἐμοῦ.

Ἐψώτασα τὸ θνήσκόν μου ὄμμα ὅπως εὐθύνω ἐσχατὴν δέησιν πρὸς τὸν Θεόν, προσβλέπω φεγγίτην τινὰ σιδηρόφρακτον ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς μου.

Ποῦ ἄγει ἡ ὀπὴ ἐκείνη;

Ἄδιάφορον. Ἄκτις φωτὸς εἰσῆρχετο δι' αὐτῆς ἐν τῷ τάφῳ μου, καὶ ἄλλη ἀκτις ἐλπίδος ἐν τῇ ψυχῇ μου.

Πέρα τῆς θυρίδος ἐκείνης ὑπάρχει ζωὴ ἴσως, ἀλλὰ πῶς εἰς τὸν πυθμένα εὐρισκομένη νὰ ἀναρριχηθῶ μέχρις αὐτῆς; πῶς νὰ διέλθω διὰ τῆς καμίνου καὶ ἐπὶ πεπυρακτωμένων ἀνθράκων νὰ ὑψωθῶ ὅπως τὴν καταφθάσω; Δὲν μένει καιρὸς πρὸς διάσκεψιν, τὸ πῦρ πλησιάζει... ἐμπρός... κλείω τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ταχεῖα ὡς ἡ διάνοια, εἰσορμῶ διὰ μέσου τοῦ θανάτου πρὸς τὸ μέρος τῆς ζωῆς.

Ἐν διαστήματι ὀλιγοτέρῳ τοῦ δευτερολέπτου συσφραύω πᾶν τὸ προστυχόν καὶ δι' ἐλαστικότητος ναυτόπαιδος ἀναρριχῶμαι ἐπὶ τῆς αὐτοσχεδίου κλίμακος καὶ προσκολλῶμαι ἐπὶ τῶν κιγκλίδων.

Νέος ἀξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ διήρχετο τὴν ὥραν ἐκείνην πρὸ τῆς σιδηροφράκτου θυρίδος.

Ἐκτείνω τὰς χεῖρας καὶ ἐπικαλοῦμαι βοήθειαν.

Ὁ γενναῖος ναύτης χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν, αἵματόφυρτος ὡς ἦτον ἤρξατο ἀποσπῶν μίαν πρὸς μίαν, μετὰ καταπληκτικῆς ἰσχύος τὰς κιγκλίδας.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐργασίας ταύτης δὲν ἐτόλμων νὰ στρέψω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἔσω φοβούμενη μὴ πτοηθῶ, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀξανούσης θερμότητος ἠνθούουν ὅτι εἰς ἀληθῆ κάμινον πυρὸς εἶχε μεταβληθῆ ἡ κοίτη τοῦ πλοίου ἐν ᾗ εὐρισκόμην.

Τῇ Θείᾳ Ἀντιλήψει ἤμην ἤδη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ὁ πρῶτος διαλογισμὸς μου ἦτον ἡ Ἄλιχη ἴσως εἶνε καιρὸς εἰσέτι... ἴσως εὐρίσκετο ἐν λειποθυμίᾳ, ἴσως ἐσώζετο!...

— Ἐπάρχει καὶ ἕτερον θῦμα φωνάζω. Πρὸς Θεοῦ! σπεύσατε εἰς βοήθειάν του.

Ἄλλ' ἦτο ἀργά!

Ἄπασα ἡ πρώτη θέσις, τὸ κατὰστροφμα τῆς ὁποίας εἶχεν ἀνα-
τιναχθῆ εἰς τὸν ἀέρα διὰ τῆς ἐκρήξεως μεθ' ὄλων τῶν ἐπιβατῶν,
μετεβλήθη εἰς κρατῆρα ἡφαιστείου.

Οὕτως ἡ αἴθουσα ἐκείνη, ἥτις πρὸ μικροῦ ἔτι ἀντήχει ἀπὸ φαι-
δροῦς γέλωτας τοσοῦτων ὑπάρξεων εὐτυχῶν ἦτον ἤδη λάραναξ
περιέχουσα ὄστᾶ καὶ τέφρας!

Καὶ λοιπὸν, τόσαι διάνοιαι, τόσοι ἔρωτες, τόσαι ἐλπίδες εἰς κα-
πνὸν διελύθησαν ἐντὸς δευτερολέπτου;

Οὕτε τὴν Ἀλίχην, οὕτε τὸν σύζυγόν της ἔμελλον νὰ ἐπανίδω
πλέον . . . Διὰς ἀστέρων γλυκυγάτου φωτός, ἐχαίρεισεν τὴν γῆν
ἐπ' ὀλίγον, καὶ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πτήσεως ἀνήλθον πρὸς
τὰς φωτοδόλους ἐστίας των.

Ἡ εἰκὼν, ἥτις προσέβαλεν τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ τοῦ κατα-
στρώματος δὲν ἦτον ὀλιγώτερον φοβερὰ ἐκείνης, ἦν ἀφῆκα. Αἱ
λέμβοι εἰς ἃς εἶχον συγκεντρώσει πρὸς στιγμὴν τὰς ἐλπίδας τῆς
σωτηρίας μου, ἦσαν μακρὰν ἤδη ἀπάγουσαι τοὺς δειλοτέρους καὶ
μέρος τοῦ πληρώματος.

Εἶδος λοιπὸν θανάτου μόνον ἠλλαξα.

— Δὲν ὑπάρχει σωτηρίας ἐλπίς; πλοίαρχε; φωνῶ, ἰδοῦσα αὐτόν.

— Ἔσο βεβαίᾳ τέκνον μου, μοὶ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος, ὅτι πᾶν
ὅ,τι δύνανται νὰ πράξωσιν ἄνθρωποι τίμιοι καὶ ἄνδρες! θὰ τὸ
πράξωμεν πρὸς σωτηρίαν τοῦ πλοίου, ἀλλ' ἔχομεν νὰ κάμωμεν
πρὸς στοιχείον φοβερόν, ὅπερ μικρὰς ἐλπίδας μᾶς δίδει. Δὲν πρέπει
ὁμως ἐν τούτοις ἐντελῶς νὰ ἀπελπισθῆς. Ὑπάγε ἐκεῖ . . . καὶ
ζήτησον τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἧς ἄνυσ, πᾶσαι αἱ προσπάθειαι,
ἡμῶν θὰ ἀποβῶσι μάταιαι.

Ἐνῶ ἐχώρουν ἀπελπίς πρὸς τὴν πρόωρον, βλέπω λέμβον πλήρη
ναυαγῶν κάτωθεν τοῦ σκάφους, καὶ ἄλλους ἐτοιμούς νὰ βιβθῶσιν
ἐν αὐτῇ γυναῖκα δὲ τινὰ τάξεως καλῆς μετὰ τὴν κόμην λυτὴν, τὸν
χιτῶνα ἐν ἀταξίᾳ καὶ κρατοῦσαν ἐν ταῖς ἀγκάλαις της παι-
δίον, μόλις ὑποτραυλιζόν τὰς πρῶτας λέξεις ἐκείνας, αἵτινες εἶνε
ἡ εὐτυχία τῆς νέας μητρὸς, ἀποπειρωμένην νὰ βιβθῆ εἰς τὴν θά-

λασσαν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ἀχανῶν αὐτῆς ὑδάτων νὰ ἀπισθοχωρῆ ἐν ἀπελπισίᾳ.

Ἡ καρδιά μου ἐσπαράχθη. Οὐδεὶς ἔρριπτεν βλέμμα οἴκτου ἐπ' αὐτῆς.

Ἐν παρομοίαις περιστάσεσιν ὁ ἄνθρωπος καθίσταται ἀνάλητος· ὁ ἐγωϊσμὸς αὐτοῦ διαφαίνεται τότε ἐν ὅλῃ του τῇ ἰσχύει. Ἐν τούτοις ἀνὴρ τις ὄθων τὰς γυναίκας ζητεῖ νὰ κατέλθῃ ἐπὶ τῆς λέμβου, ἔχει τὸ βλέμμα ἄγριον καὶ τὰ χεῖλη λευκὰ ἐκ τοῦ τρόμου. Ἡ δειλία καθιστᾷ τὸν ἄνδρα ἄσχημον· ἀλλ' ὁ κύριος ἀδιαφορεῖ περὶ τούτου, θέλει νὰ σωθῇ καὶ ἰδοὺ ἤδη εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ πλοίου. Ἡ γυνὴ τότε μὲ τὸ παιδίον, βλέπουσι αὐτὸν ἔτοιμον νὰ εἰσπληθῆσῃ ἐν τῇ λέμβῳ· ῥίπτεται εἰς τὰ γόνατα καὶ ὑψοῦσα τὸ τέκνον της

— Τὸν υἱόν μου σώσε τὸν υἱόν μου, τῷ λέγει διὰ θρηνώδους φωνῆς.

Ὁ περιδεὴς ἀνὴρ, ἀπέναντι τῆς ἀγάτου ἐκείνης μητρικῆς στοργῆς καὶ θλίψεως, αἰσθάνεται βεβαίως μαλασσομένην τέλος τὴν καρδίαν του. Ἀρπάζει τὸ βρέφος ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ καὶ δι' ἐνὸς ἄλματος εὐρίσκεται ἐν τῇ λέμβῳ.

Ἀλλὰ τὸ παιδίον φοβηθὲν κλαίει, καὶ τείνει τὰς μικρὰς του χεῖρας πρὸς τὴν μητέρα του.

Εἰς τὴν φωνὴν τῶν σπλάγχχνων της, ἡ τάλαινα μήτιρ λησμονεῖ πάντα φόβον, ῥίπτεται κατόπιν τοῦ ἀνδρὸς καὶ λαβοῦσα ἀπ' αὐτοῦ τὸ παιδίον τὸ καταφιλεῖ ὀλολίζουσα ὡς παρὰ φρων.

Ἰσταμένη ἄνωθεν τῆς δραματικῆς ταύτης σκηνῆς, ἰθεώμην μὲ ἔμμα ἐπίφθοιον τοὺς ἐν τῇ λέμβῳ εὐρισκομένους· καθ' ἣν δὲ στιγμήν αἱ χεῖρες μου ἔσυρον τὸν διὰ κλίμακα χρησιμεύοντα κάλον, ὅπως ἐπιχειρήσω τὴν ἐπίπονον κατάβασιν, κραυγῇ, μυκηθμὸν ὁμοιάζοντα ἀκούεται κάτωθεν, ἡ δὲ λέμβος ἡμιβεβλαμένη ἤδη ἐκ τοῦ πυρὸς ἀνατρέπεται, καὶ ἐν μιᾷ ἀτάκτῳ κινήσει τοῦ πλοίου ἀφανίζεται ὑπὸ τὸν τροχὸν αὐτοῦ.

Παιδίον τι διεσώθη ἀναρριχθὲν ἐπιτηδεῖως ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ δηλαῖα μήτιρ, ἡ θελήσασα νὰ διαφυλάξῃ τὸ τέκνον της ἀπὸ τὰς φλόγας, φαίνεται ἐπ' ὀλίγον ἐπὶ τῶν κυμάτων κρατοῦσα πάν-

τοτε αὐτὸ ἐν ταῖς ἀγκάλαις της, καὶ εἶτα, χάνεται ὑπὸ τὰ κύματα. . .

Ὁ καλὸς μου ἀστὴρ ἐξηκολούθει διαφυλάττων με.

Μὴ βλέπουσα τὸν ἐξάδελφόν μου εἰς κανὲν μέρος τοῦ πλοίου ζητῶ πληροφορίας παρὰ τοῦ κ. Μπ... τοῦ σωτήρός μου, τοῦ εὐγενεοῦς καὶ ἀνδρείου νέου, ὅστις εἶχε διασπάσει τὰς κιγκλίδας τοῦ τάφου μου.

— Ὡ! μὲ ἀπαντᾷ θλιβερώς, ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὸν σώσωμεν.

— Πῶς; τῷ λέγω μετὰ δέους, ἐπνίγη;

— Ὅχι! ἐκάη!!

— Πλοίαρχε! ἐχάθημεν πλοίαρχε! ἀκούεται φωνὴ γοερὰ ἀναπεμπομένη ἀπὸ ὅλα τὰ ἄκρα τοῦ πλοίου.

— Τὸ πηδάλιον πρὸς τὸν ἄνεμον, διατάσσει στεντορία τῆ φωνῆ ὁ πλοίαρχος.

— Τὸ πλοῖον δὲν ὑπακούει εἰς τὸ πηδάλιον ἀνακράζει ὁ πηδάλιουχος. Τὸ πηδάλιον εἶνε βεβλαμμένον.

— Σβέσατε τὸ πῦρ τῆς μηχανῆς.

— Ἐσβέσθη.

— Εἰς τὰς ἀντλίας, πάντες εἰς τὰς ἀντλίας, Ἐξηκολούθει ὁ πλοίαρχος διὰ τῆς αὐτῆς ἰσχυρᾶς καὶ ἀταράχου φωνῆς.

Τὰ δύο στοιχεῖα μάχονται λυσσωδῶς. Θαλάσσιοι ποταμοὶ χύνονται ἐπὶ τῶν πυρίνων χειμάρρων.

Ἄλλ' ἐκ τῆς πελιδνοῦς κατηφεύγει τῶν γενναιοτέρων τῶν ναυτῶν ἡνίοσις ἕκαστος ὅτι ὁ κίνδυνος ἦτο μέγας· νὰ μὲν τὸ σκάφος εἰς δύο διαιρούμενον, ὡς φεῦ! ἐν ἄλλοις οἰωνοῖς ἐξήγει τὴν προλαβοῦσαν νύκτα ὁ πλοίαρχος, ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πορείαν του, μέχρις ὅτου φθάσει ἐπικουρία τις, τοῦ πυρὸς περιορισθέντος εἰς τὴν πρύμνην, ἀλλ' ὑπῆρχεν ὁ φόβος τῆς διαρρήξεως τῶν μηχανῶν.

Ἐξοικειωθείσαν μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ θανάτου τὸ μᾶλλον προοῦν με ἦτο τὸ εἶδος τοῦ θανάτου, εἰς ὃ ἡ ἀπόφασις τῆς μοίρας εἶχε καδικάσει ἡμᾶς.

Ἀνῆλθον ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς πρῶρας. Ἡ πυρκαϊά, ὡς ἀθλητῆς καταβληθεὶς πρὸς στιγμήν ὑπὸ ἀντιπάλου ἰσχυροῦ ἐφαίνετο ἀναστᾶσα μκνιωδετέρα ὡς ὀργιζομένη διὰ τὸν γενόμενον πόλεμον.

Ἡ ἀπαισία αὐτῆς λάμψις ἔθαπεν αἵματηρὰν τὴν ἔκτασιν τῆς θαλάσσης, πτόματα κυλινδοῦσαν εἰς τὸν ἀφρόν της ἢ ἡμιπνιγομένου, οὗς ἡ ἔκρηξις εἶχεν ἀνατινάξει ἐν τῷ κενῷ ἢ ἔκουσίως εἶχον ῥιφθῆ, ὅπως ἀποφύγωσιν τὸ πῦρ. Ἐκ δὲ τῶν φλογερῶν σπλάγγων τοῦ κρατῆρος της, ἀνήρχοντο ὅλον ἐν εἰς τὸ ἄπειρον διάστημα, φλόγες καὶ σύνεφα μαῦρα κκπνοῦ, καὶ ἐκσφενδονίζοντο συντρίμματα ξύλων καὶ μηχανῶν καὶ ἀσπαίροντα μέλη ἀνθρώπων.

Πάντα ταῦτα, πυρκαϊά, νουάγιον, θάλασσα, ἀγωνιῶντες, πρόσωπα πελιδνά, βλέμματα ἑτεροπλανῆ καὶ ἄγρια, βραχίονες τεινόμενοι πρὸς ξύλον ἢ πρὸς σχοινίον, δεήσεις γεγωνυία τῆ φωνῆ πρὸς τὸν θεόν, ταξίματα εἰς τὴν Παναγίαν..., διαταγαὶ τοῦ πλοιάρχου, σύζυγοι θρηνοῦσαι, ἀδελφοὶ ὀλοφυρόμενοι, μητέρες ἐνστερνιζόμεναι σπαμοδικῶς τὰ τέκνα των..., πάντα ταῦτα παρίστων εἰκόνα, ἣτις ἔφερε φρικίασιν μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων καὶ ἔλιγγον παρκαφροσύνης.....

Τὸ θάρρος μικρὸν κατὰ μικρὸν μὲ ἐγκαταλιμπάνει βλέπουσα τοὺς γενναιοτέρους ἀπωλέσαντας πᾶσαν ἐλπίδα.

Μόνη, μὴ ἀκούουσα οὐδεμίαν φίλην φωνὴν ἀποκρινομένην πρὸς τὴν φωνὴν μου, οὐδεμίαν εὐσπλαγγίαν ἐνσταλάζουσαν ἐν τῇ ψυχῇ μου βανίδα παρηγορίας, στρέψασα τοὺς τελευταίους μου διαλογισμοὺς πρὸς τὴν οἰκογένειάν μου καὶ ἀποχαιρετίσασα αὐτὴν . . . ἐρρίφθην εἰς τὰ γόνατα . . .

Ἡ «Εὐνομία» ὡς ἠφαιστίειον κινούμενον ἄνευ πηδαλίου, ἐξηκολούθη σχίζουσα ἀτάκτως τὰ κύματα.

Ἔραι διέρευσαν οὕτω, ὦραι μεσταὶ φρικώδους ἀγωνίας, ἢν οὐδεμία ἔκφρασις δύναται νὰ ζωγραφίσῃ.

Ἄπελπισία! βροντᾶ ἀφῆνης κραυγὴ ὡς ἐκ τοῦ ἄδου ἀνερχομένη . . .

Ἄκρα σιγὴ ἐπικρατεῖ . . . ἅπαντες θεωροῦσιν ἀλλήλους μὲ τὸ βλέμμα τὸ ἐκδηλοῦν ὅτι τὸ πᾶν τετέλειται. Καὶ πάντες παρὰ τῆς θείας Παντοδυναμίας ἐλπίζοντες μόνον βοήθειαν, κλίνουσι γόνου ταπεινοί, καὶ φωνὴ πάνδημος ἀνέρχεται μέχρι οὐρανῶν

Κύριε· σῶσον ἡμᾶς.

Ἐπὶ τῆς «Εὐνομίας» δὲν ὑπῆρχον πλέον ἄπιστοι.

Μικρὸν ἔτι... καὶ λευκὸν ἰστίον ἀναφαίνεται ἐπὶ τοῦ δρίζοντος
ὡς Ἴρις τὴν κατάπυρσιν τῆς μήνιος ἀγγέλλον·

Ἐσώθημεν!

Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ τῶν
Χερουβείμ. . . . .

Ἴδου ἡμεῖς ἐν μέσῳ θαλάσσης πρὸς τὸν λιμένα τῶν Σπετσῶν
χωροῦντες . . . ὦ! πόσον τὸ αἶμα κυκλοφορεῖ δροσερὸν μακρὰν
τοῦ θανάτου! . . . Ἄλλ' ὦ! ἀστάθεια τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.
Ἰπὸ τὰς φοβεροτέρας ἔτι ἐντυπώσεις τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων
διατελοῦντες, εὐρίσκονται ἄνθρωποι, οἵτινες διασωθέντες πλέον,
λησμονοῦσιν ἐν τῷ ἅμα τὰ πάντα καὶ ἀναλαμβάνουσι τὸ πρόσω-
πον τοῦ δικαστοῦ ἢ τοῦ κατηγοροῦ, μεθ' ὅσης ψυχρότητος ἤθελον
λάβει τοῦτο μίαν ἡμέραν πρότερον ἐντὸς αἰθούσης· λάβροι δὲ ἐπι-
τίθενται κατὰ τοῦ ἀτυχοῦς πλοίαρχου ὅτε μετὰ φυσικῆς ὄλως
περιεργείας, οἱ νέοι ἡμῶν σωτῆρες ἐρωτῶσιν πῶς συνέβη ἢ ἀνά-
φλεξις.

— Ὁ πλοίαρχος θέλων νὰ πυροβολήσῃ πρὸς τιμὴν τοῦ μελ-
λονύμφου Μ . . . διέταξε νὰ ἐξαγάγῃσιν ἐκ τῆς πυριταποθήκης
τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο πυρίτιδα, πῦρ δὲ πεσὸν ἐντὸς ἔφερε
τὴν ἐκρηξίν. Λέγει τις τῶν ναυαγῶν αὐθεντικῶς.

— Πιθανότερον εἶνε ὅτι κατῆλθον ὅπως λάβῃσιν κανὸν σκευῶς·
ἔσπευτε νὰ προσθέσῃ ναυτικός τις συγγενὴς ἢ φίλος ἴσως τοῦ
πλοίαρχου. Ἄλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῇ τις ὅτι ὁ πλοίαρχος ἀναλαμ-
βάνων τὴν ἐθύνην τῆς παραβάσεως τοῦ κανονισμοῦ, ἤθελε νὰ πυ-
ροβολήσῃ, τὸ δυστύχημα ἔπρεπε νὰ ἀποδοθῇ πάλιν εἰς κακὴν
τινα μοῖραν, εἰς τυχαῖόν τι περιστατικόν, εἰς ἀπειρίαν ἴσως τοῦ
ἀποσταλέντος ὑπονάυκληρου, οὐχὶ δὲ εἰς ἀμέλειαν τοῦ πλοίαρχου,
καθόσον καὶ αὐτὸς ὁ παραβάτης τῶν καθηκόντων, ὁ πλοίαρχος,
δὲν ἦτον ἀπηλλαγμένος τοῦ ἐκ τῆς ἐκρήξεως ἐπαπειλουμένου
κινδύνου.

— Ἀδιάφορον, πάντοτε, βραθυμία τις περὶ τὴν αὐστηρὰν ἐπί-

βλεψιν ἑῶν κεκαλονισμένων ἐγένετο πρόξενος μεγάλης συμφορᾶς, ἣτις ὀλίγου δεῖν ἀπέβαινε πανολεθρία· ἐπανελάβεν ὁ πρῶτος.

— Δὲν δύνασθε νὰ ἀρνηθῆτε ὅμως, ἐτόλμησα νὰ εἶπω, ὅτι ὁ πλοίαρχος ἀτρόμητος ὡς στρατιώτης ἀληθῆς, μὴ ἐνδῶσας εἰς τὸ αἴσθημα τῆς αὐτοσυντηρήσεως, ἐνεκαρτέρησεν ἐν ὄλῃ τῆς αὐταπαρνήσει ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ ἀτμοπλοίου, καὶ ἐκείθεν τοὺς πάντας ἐνθαρρύνων καὶ τὰ πάντα ἐποπτεύων.

— Ἡ γενναϊότης του κατ' οὐδὲν ὠφέλησε τὰ θύματα, ἐπέμεινον τινές.

Καὶ ἡ συζήτησις ἐξηκολούθει καθ' ὅλον τὸν δῶρον πλοῦν ἡμῶν.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἡ νῆσος φαίνεται . . . ἄπειρον πλῆθος ἀναμένει ἐπὶ τῆς ἀκτῆς . . . Ἀποβιβαζόμεθα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς . . . πατῶ γῆν στερεάν· τὸ δὲ πρῶτον γνωστὸν πρόσωπον, ὅπερ βλέπω, εἶνε ὁ ἐξαδελφός μου . . . εἶχεν ἀνατιναχθῆ εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἐσώθη κολυμβῶν.

Μετὰ τοσαύτας συγκινήσεις οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας μου μὲ καταθλίβουσι, τὸ αἶμα μὲ πνίγει . . . ἔχω ἀνάγκη νὰ κλαύσω.

Ἐγείρομαι ἐν οἰκίᾳ φιλικῇ! . . . Εἶμι ἐν ζωῇ! Θὰ ἐπανίδω τοὺς γονεῖς μου! τὰς ἀδελφάς μου, τὸν ἀδελφόν μου.

Θὰ ἐπανίδω προσφιλεῖς συγγενεῖς.

ὦ Δημιουργέ! Σὺ! εἰς τὴν φωνὴν μόνον τοῦ ὁποίου τὰ στοιχεῖα ὑπακούουσι. Σὺ! ὅστις ἐν τῇ ἀβύσσῳ τῶν ἀνεξιχνιάστων κριμάτων σου ὤρισας τὴν σωτηρίαν μου, μὴ ἀποστρέψῃς τοὺς οἰκτῆρμονας ὀφθαλμούς σου ἀπ' ἐμοῦ.

Ἔστη παρῆλθον . . . ἀλλὰ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ φρικώδους δράματος ὁ χρόνος δὲν ἴσχυσε νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἀπερχόμενος.

ΛΙΚΑΤΕΡΙΝΗ I. ΖΑΡΚΟΥ.